

popivala Zgornjepolskavčana 46 letni Ferdinand Kolar in Franc Trglavčnik. Oba sta delavca in sta bila prijatelja. Sprla sta se radi starega vžigalnika, katerega je posodil Kolar Trglavčniku, da si je prižgal cigareto. Trglavčnik je pospravil vžigalnik v žep in ga ni hotel vrniti prijatelju, ampak se mu je smejal. Iz tega je nastal prepir, ki se je nadaljeval tudi še na potu proti domu. Nekaj deset korakov od gostilne se je zagnal Kolar v mlajšega Trglavčnika, ki ga je pa vrgel po tleh. Razjuten Kolar je potegnil nož, sunil proti prijatelju in ga zabodel v vrat. Zabodeni je še napravil kakih 50 korakov, nato pa je izkrmel, ker mu je prijatelj radi ničvrednega vžigalnika z nožem presekalo žilo odvodnico.

Stršno dejanje ljubosumnega, 27 letni Karel Makovec, sin grobarja iz Strigove pri Ljutomeru, je z nožem smrtno razmesaril iz ljubosumnosti 30 letnega posestnika Viktorja Rašpergerja iz Malega Slatnjaka pri Strigovi in 21 letno Marijo Repovo, posestniško hčer iz Strigove. Zver v človeški podobi, ki je že presedel eno leto v mariborski kaznilnici, je prizadejal Rašpergerju devet ran, Repovi pa štirinajst. Orožništvo je predalo zločinca v sodne zapore okrajnega sodišča v Ljutomeru.

V bolnišnici podlegel poškodb, v Črešnjicah pri Konjicah je bil napaden 40 letni dninar Anton Steble iz Črešnjic. Napadalec so mu zdrobili z udarci s koli lobanjo in je podlegel hudi poškodbi v celjski bolnišnici.

Neznane vlomil v cerkev. V Spitalču pri Motniku na Gorenjskem je v noči na 27. junij vlomil neznane skozi zakristijska vrata v cerkev. Odprl je nasilnim potom vrata v tabernakelj in v nabiralnik. Monštranco in ciborij je pustil, odnesel je le nekaj dinarjev iz nabiralnika. Zjutraj po vladu so našli ljudje v vodi cepin, sekuro, rovnico, žabico in gnojne vile.

Dvojni uboj pred sodiščem. Pred mariborskim kazenskim senatom so se zagovarjali v minulem tednu radi dvojnega uboja: 24 letni kolar Ferdinand Klemenčič od Sv. Tomaža pri Ormožu, 22 letni Tomaž Plohl iz Male vasi pri Sv. Tomažu, 21 letni Jožef Erhatič iz Male vasi in njegov

brat Franc. Našteti so bili 14. februarja pri nekem posestniku v Mali vasi na domači veselici, kjer so pili ter plesali. Prišlo je po stari navadi do prepira. V družbi je bil tudi 38 letni posestnik in oče osmih otrok Franc Vrbnjak, ki se je sprl s Plohlom. Gospodar je spravil Vrbnjaka iz hiše, a se je kmalu vrnil v spremstvu Franca Kamenšaka. Ker so se zopet sporeli, so morali vsi iz hiše. Zunaj pred neko kletjo so se spoprijeli. Obtoženi so planili z vilami, ročico ter kolo na Vrbnjaka in Kamenšaka in so ju tako pobili, da sta obležala mrtva. Pred sodniki so se obtoženci zagovarjali s silobranom. Obsodba se glasi: Ferdinand Klemenčič, Tomaž Plohl in Jožef Erhatič vsak na šest let ječe, Franc Erhatič pa na pet let strogega zaporja. Obsojenci so se proti visoki kazni pritožili.

Eden največjih sleparjev na zatožni klopi. V minulem tednu se je vršila v Ljubljani razprava proti bivšemu lastniku in ravnatelju »Slovenske banke« Mirku Jankoletu. Obtoženec je bil rojen leta 1896. v Ljubljani kot nezakonski sin in je bil že predkaznovan. V preiskovalnem zaporu je presedel skoraj dve leti. Obtožnica je obsegala 36 s strojem napisanih strani. Jankole je izkazoval svojo banko z nad šest in pol milijona dinarjev na dobrem, medtem ko je bila od ustanovitve zadolžena in so njeni dolgovi v avgustu 1938, ko so jo zapečatili, znašali nad sedem milijonov dinarjev — lepi denarji, za katere se bodo obrisali upniki. Posebno obsežno delovanje je razvijal Jankole s hranilnimi knjižicami, kjer je oškodoval več kot 150 ljudi za skupno nad dva in pol milijona dinarjev. Znal je pregovoriti ljudi, da so mu v letih zamrznjenega denarja prodali svoje hranilne knjižice od raznih denarnih zavodov za hranilne knjižice Slovenske banke, na katere jim je potem izplačeval le neznatne zneske. Med njegovimi žrtvami je veliko malih varčevalcev, delavcev, kmetov, obrtnikov; marsikoga je spravil ob borne prihranke, spravljene skup s krvavimi žulji. V svojem zagovoru je zanikal obtoženi vsako krivdo in zatrjeval, da ni imel namena koga oškodovati. Upal je, da bo banka ozdravila s pomočjo tujega kapitala. Jankole je bil dne 27. junija obsojen za vse sleparije na pet let težke ječe.

Pred 20 leti je obiskal rajni kralj prvič Maribor

Zadnji dan v minulem tednu se je spominjal obmejni Maribor 20 letnice, odkar ga je prvič obiskal rajni kralj Aleksander kot regent. V zmagovalnem pohodu se je podal regent Aleksander v spremstvu ministrskega predsednika dr. Vesniča, ministra dr. Korošca in drugih odličnih osebnosti prvič na obisk v nove pokrajine združene kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Blagopokojni vladar je obiskal najprej Sarajevo in Zagreb ter je bil 27. junija v slo-

venski prestolnici, v Ljubljani. Dne 29. junija je nadaljeval pot v avtomobilu proti severu, povsod z največjim navdušenjem pozdravljen od slovenskih ljudskih množic. Njegova vožnja skozi Slovenijo je od Ljubljane do Maribora odmevala najprisrčnejših pozdravov in veselih vzklikov naši kraljevi hiši in njenemu tedanjemu predstavniku regentu Aleksandru.

V Maribor se je pripeljal visoki gost zjutraj omenjenega dne Prvi pozdrav so mu pri-

Kratke tedenske novice

Nemški letalski general Loeb, ki je bil najbližji sodelavec maršala Goeringa, se je ubil na Angleškem, ko je bil sestreljen njegov bombnik. General Loeb je poveljeval nemškemu letalstvu pri poletih nad Nizozemsko in Francijo.

Prehrana nemškega ljudstva je v glavnem že zagotovljena do žetve 1941. Nemški pristojni činitelji se zdaj ukvarjajo z načrtom, kako se naj uredi prehrana nemškega naroda za leto 1941 in 1942.

Kancelar Hitler je obiskal v preteklem tednu Pariz. Oglel si je znamenitosti mesta in je bil tudi v Versaillesu, kjer je bila podpisana po svetovni vojni mirovna pogodba.

Francoska vlada se bo začasno preselila iz Bordeauxa v Clermont Ferrand, od koder bo skušala izposlovati pri Nemcih dovoljenje za povratek v Pariz.

Mussolini se je mudil proti koncu minulega tedna na alpski fronti, kjer je razdeljeval vojaška odlikovanja.

Angleži bodo izvajali gospodarsko pomorsko zaporo tudi za področje Francije, ki je zasedeno po nemških četah.

Največja lakota, kar jih pozna zgodovina, grozi Evropi, če se bo vojna nadaljevala, je izjavil bivši predsednik Združenih ameriških držav Herbert Hoover.

Od 5. junija, ko je pričela bitka za Francijo, so imeli Francozi na bojišču samo 55 divizij, čim so jih imeli Nemci 140. Tem so pridružili še 11 oklopnih divizij, da je štela njihova napadalna sila skupaj 151 divizij. Ob koncu bitke za Francijo je imela Nemčija tudi še 80 divizij rezerv.

Po pogodbi o premirju med Francijo in Nemčijo določeno zasedeno ozemlje po Nemcih sega do španske meje. Nemške čete so že zasedle novo začasno mejo in so se pozdravile s španskimi četami.

Pierlotova belgijska vlada v Franciji je sklenila stopiti v stik z nemško za sklenitev premirja med Belgijo in Nemčijo.

Ameriška republikanska stranka, ki je v opoziciji, je izvolila na velikem strankinem zboru Wendela Willkieja za predsedniškega kandidata pri predstojećih volitvah.

Namesto smrtno ponesrečenega maršala Balba je prevzel poveljstvo nad italijanskimi četami v Libiji maršal Graziani, ki se je izkazal v abesinski vojni.

Predsednik jugoslovanske vlade Cvetković je izjavil zastopnikom italijanskega tiska, da vidi v sodelovanju Jugoslavije z njeno veliko sosedo Italijo enega najmočnejših stebrov srečne bodočnosti narodov v tem delu Evrope.

Ameriški predsednik Roosevelt je podpisal ukaz, s katerim pride tri in pol milijona tujcev v Zedinjenih državah pod policijsko nadzorstvo in bodo prisiljeni oddati prstne odtise.

Iz Besarabije in Bukovine so zbežali pred Rusi vsi tamkaj naseljeni Nemci s svojim voditeljem vred. Nazaj se pa selijo judje, katere je bivša romunska vlada preganjala.

Faroerskih otokih umeli okoristiti z milni na vodo, katerih je zaradi mnogih slapov v tej deželi obilo. Na tem otočju so tudi izvrstni pašniki, sredi katerih so uredili vzorne kmetije. Rast na Faroerskih otokih ni posebno ugodna. Njive rodijo slabo žito. Mnogo pa je tod okoli morskih ptic. Ljudje živijo ponajveč od volne. Ženske pleto nogavice, ki veljajo za najboljše in najtoplejše svoje vrste na svetu. Pred Danci so bili na Faroerskih otokih Angleži, ki bodo pač ostali njih gospodarji do konca sedanjega vojne.

Vojni zakoni pred dvema tisočletjema. »Notranja fronta« ni izum naših dni. Če prelistamo Ljvičjevo rimsko zgodovino, bomo v njej odkrili, da je stari Rim že v 3. stoletju pred našim štet-

Okrog polnoči se je Klavs poslovil. Starca sta ga spremila do dvorišnih vrat in mu želela božji blagoslov k velikemu načrtu, ki jima ga je bil prej razodel...

Mimo malega pristanišča je kmalu po polnoči jezдила nočna straža kozakov. Ko je peketanje konjskih kopit utihnilo v daljavi, se je na Dnjestrovski gladini zazibal čoln, ki se je vse bolj odmikal od ruske strani. Nekaj časa je plaval po sredi reke navzdol, potem pa je zavil proti romunski strani.

V čolnu je sedel Klavs Andrejev, ki je bil sklenil, da se bo zatekel v Romunijo in tam pripravljati vse potrebno za veliko osvobodilno borbo proti boljševiškim rabljem...

KONEC

Mogočni Jurij

Povest iz domačih hribov

»Brezje dne 22. septembra 1890.

Ljuba Trezika!

Kako se mi smiliš! Ko sem včeraj dobila Tvoje pismo, sem se morala razjokati. Smrt Tvoje matere je zadelo tudi mene, kakor da so meni umrli mati. Saj so

bili tudi meni tako dobri. Rada sem jih imela kakor mater. Molila bom zanje, Tebe pa naj tolaži misel, da si za rajno mater storila, kar si mogla! In še nekaj! Ti nisi tako zapuščen kakor jaz. Imaš dobrega ženina, ki Ti bo pomagal trpeti in pri katerem boš kmalu našla svojo srečo.

Bridko sem se jokala nad zadnjimi besedami Tvojega pisma, ko namreč pišeš, da boš namesto mene poljubila moja otroka. O ko bi ju le enkrat še mogla poljubiti! Srce mi poka od hrepenenja za otrokoma. Nobečnega vidnega spomina nimam nanju; če moreš, odreži vsakemu koderček in mi ga pošlji, da bom imela nekaj od otrok, kar bom lahko poljubovala!

Kar mi o očetu pišeš, me navdaja s skrbjo. Rada bi jim pisala in jih prosila za odpuščanje za vse, kar sem jim bridkega prizadela; ali tedaj bi jim morala tudi reči, da mi je žal, ker sem Jurija vzela; tega pa ne morem, ker bi ne bilo res. Kajti če mi je tudi toliko gorja prizadejal, rada ga še zmerom imam in moje srce je njegovo. Večkrat se mi smili, ker si ne more pomagati, da je tako burjast, in sam največ trpi zaradi svoje hude narave. Jaz ne morem pomagati. Da tudi jaz svoje držim in se mu ne vdam, tega mi nihče ne more zameriti.

Očeta mi lepo pozdravi in, če bi jim bilo huje, mi takoj piši!...

Zaradi sebe Ti lahko le dobre reči sporočam. Gostil-

redili pri mogočnem slavlolu na Tržaški cesti narodni železničarji. Od prvega slovesnega pozdrava se je razvil proti mestu pester ter mogočen sprevod, ki se je ustavil na Glavnem trgu. Na dravskem mostu se mu je poklonil častniški zbor mariborske garnizije, nakar je bil glavni sprejem in pozdrav pred magistratom. Nagovoril ga je tedanji vladni komisar g. dr. Josip Leskovar, ženstvo v narodnih nošah mu je izročilo šopke. Poklonil se mu je tedanji škof dr. M. Napotnik, nakar je krenil regent v slovesno okrašeno magistratno dvorano k sprejemu nad sto odposlancev iz vseh v Mariboru zastopanih narodnih slojev. Vsaki deputaciji je stisnil vladar ro-

ko in si pustil tolmačiti, koga zastopa. Z nekaterimi je celo v vsej naglici izmenjal par prijaznih besed. Kakor hitro je bila poklonitev odposlanstev končana, se je podal regent na ogledno vožnjo po mestu, katero je odmevalo od pozdravnih vzklikov vladarju, ki se je mudil prvič na obmejnih tleh.

Opoldne je bilo v dvorani Narodnega doma slovesno kosilo, na katerega so bile povabljene najodličnejše osebnosti iz Maribora in okolice.

Popoldne 29. junija se je regent Aleksander z najboljšimi vtisi o severni meji vrnil z dvornim vlakom v Beograd.

človeka ter stopiti na novo pot, to se pravi: ne več brbljati, marveč misliti, ne več razpravljati, marveč delati. To ne bo šlo brez gmotnih in moralnih bolečin. Vlada vam bo morala naložiti več utesnitev. Ne bo več zadostovalo dajati miloščino, marveč bomo morali oddati tudi od tega, kar kdo smatra sebi za potrebno. Mnogoterim užitek se bomo morali odpovedati. Vrniti se bomo morali k stari navadi dela ter se zadovoljiti s skromnim dobičkom. Bolj kot na sebe bomo morali misliti na druge. Dogodki se naglo razvijajo. Toki dogodkov se bomo morali prilagoditi, če hočemo rešiti svojo bodočnost. Osebnost, strankarska in pokrajinska nasprotja morajo izginiti ter se združiti v skupni vrhovni narodni in državni interes. Zberite se okoli zvezne vlade ter ji zaupajte! Upoštevajoč preteklost moramo odločno in hrabro gledati v bodočnost! — Kakor se poroča iz Rima, se pripravlja v Švici preureditev države v korporativnem (stanovskem) smislu.

Verska akcija med pravoslavni. Mislimo na pravoslavne Grke, ki se zadnji čas jako trudijo, da bi posnemali to, kar dela Katoliška akcija med katoliškimi verniki. Grki imajo dve organizaciji, ki se trudita za poživljanje krščanstva v javnem življenju. Ena nosi naslov »Apostolska služba« ter hoče apostolsko delovati osobito po večjih mestih. Izdaja poseben list, ki izhaja v preko 20.000 iztisih in ki brani in razširja namene te verske organizacije. V njenem programu je razširjenje božje besede, versko poučevanje otrok, skrb za delavce, vplivanje na takšne, ki se še niso

Po svetu

Smrtna nesreča italijanskega maršala in njegovih spremljevalcev. Maršal Italo Balbo je bil že nekaj let guverner italijanske afriške kolonije Libije. Spadal je med najbolj delavne vodilne osebnosti italijanske politike in je bil znan kot eden najboljših letalcev. Med nekim letalskim poletom v Tobruku v Libiji se je zrušilo 29. junija v plamenu letalo, ki ga je vodil sam maršal. Balbo je bil z vsemi člani posadke, ki so bili na letalu, takoj mrtev. Obenem z maršalom je bilo ob življenje devet ljudi, ki so potovali v službenih poslih v Tobruk. Maršalovo letalo je zadelo med vožnjo nesreča in ne gre za sestrelitev od strani An-

gležev. Radi nenadne izgube maršala Balba, ki je užival velik ugled, so naslovili vodilni evropski politiki na italijanski imperij sožalje. Rajni maršal je bil dobro poznan vsemu svetu radi preokceanskih poletov, katere je organiziral in so prinesli italijanskemu letalstvu veliko slavo.

Švica se duhovno obnavlja. Švicarska zvezna vlada je izdala oklic na ljudstvo, v katerem poudarja, da se bodo morale agrikultura (poljedelstvo), industrija, trgovina in obrt na novo orientirati. Preorientirati pa se tudi morajo ljudje. Vsak izmed nas, tako se pravi doslovno v tem oklicu, mora sleči starega

Ameriški admiral Harold Stark se bori za povečanje amer. mornarice Italijanski prestolonaslednik Umberto, poveljnik ital. zapadne armade Predsednik svobodnega angleškega dominiona Irske, De Valera Ministrski predsednik Litve Merlys, ki so jo zasedli Rusi

na, kjer sem, je zelo čedna in tiha. Plačam za vse vkup dva goldinarja na dan; tako mi bo segel denar še za več mesecev. Letoviščarji, ki še tu stanujejo, so prijazni, mirni ljudje. Najbolj seznanila sem se z neko nemško družino iz Amerike; so protestanti, pa prav ljubeznivi: gospod in gospa, gospejina mati in šestletna hčerka. Gospod se piše Majer in ima v Ameriki veliko tovarno. Svojo ženo, ki je prava krasotica, ampak hudo jetična, ima silno rad. Pred dvema tednoma se ji je ulila kri; odtlej mora ležati. Gospod presedi ves dan pri nji in se ne zmeni ne za dekletce ne za taščo. Dekle je ko živo srebro. K materi je ne puščajo, babico trga po nogah, tako da se komaj premika, in tako so bili vsi veseli, da sem se jaz jela za otroka brigati. Vsako jutro grem ponjo, jo peljem na sprehod, ji pripovedujem pravljice, zraven jo učim slovenski, in se igram z njo. Dekle se me je tako navadilo, da hoče biti zmerom pri meni in se joče, če me ni. Kliče me za »teto Tilko«; menda ji je oče tako velel. Ker se z otrokom toliko pečam, sem se vsej družini tako približala, da me imajo kakor za svojo. Gospod bi se mi rad na vse načine zahvalil. Pa ni potrebno. Saj me Lidija spominja moje Ančke in mi je kar nekam laže pri srcu, ko imam otroka pri sebi.

Se z nekom sem se seznanila. Tu je na letovišču neka gospa iz Gorice. V Gorici ima trgovino in me vabi, naj pridem o novem letu k nji za kuharico.

Ne zameri, ljuba Trezika, da Ti o sebi toliko pripovedujem! Saj nimam na vsem božjem svetu nikogar, ki bi se mu mogla izpovedati, kakor Tebe. Ti si mi sestra in prijateljica. Vsak dan in vsako uro mislim nate in tudi Tvoje matere ne bom nikoli pozabila. Zbogom!

Prisrčno Te pozdravlja

Tvoja Tilka.

Katro lepo pozdravi in moja otroka poljubi!»

*

»Sentanel dne 20. oktobra 1890.

Ljuba Tilka!

Že pred dvema tednoma sem Ti hotela pisati, pa je bilo dobro, da Ti nisem, ker bi Te bila po nepotrebnem vznemirila. Tudi danes Ti bom le kratko sporočila, kar je najpotrebnejše.

Tvojega očeta je 5. oktobra zadela kap. Desna stran jim je mrtva. Toda ves čas so pri sebi in tudi govorijo lahko. Ker že dva tedna ni bilo nič hujšega, ni več nevarnosti. Začuda pa od takrat, ko jih je kap zadela, revmatizma ne čutijo več. Doktor Silan, ki vsak drugi dan prihaja, trdno upa, da jih bo spravil spet na noge; le tega se boji, da bodo ostali trdi.

Jaz nisem več v trgovini, namesto mene so dobili drugo za ta čas, jaz pa moram streči očetu, ker nobene

jem poznal določbe, ki sličejo razmeram v današnjih vojujočih se državah. Bilo je med drugo punsko vojno, ko je Rim zavoljo katastrofalnega poraza pri Kanah zašel v strašno nevarnost. Zdelo se je, da je kartaginska vojska pod vodstvom Hanibala, ki je tvegala pohod čez Alpe, odločila zmago sebi v prid. V tistem času je Rim zbral vse svoje moči. Nastala je tedaj prvič vojna zakonodaja, ki je prisilila tudi ljudi doma k omejitvam. Njene določbe so se obračale, kar je značilno, v prvi vrsti na ženske. Nobena ženska ni smela imeti več kot 21 gramov zlata, vse ostalo je morala oddati državi. A tudi glede obleke so se morale ženske omejiti. Med drugim so jim n. pr. prepovedali nošnjo pisanih

dokopali do spoznanja resnice, utrjevanje dijakov v veri in izvrševanje dobrih del. Druga organizacija pod naslovom »življenje« pa širi češčenje Matere božje ter hoče versko preurediti družine po vzoru Svete družine. Zgled Matere božje naj bi grškemu ljudstvu pokazal, kako lepo je družinsko življenje, če je pod varstvom Matere božjega Zveličarja!

Mrzlično oboroževanje Rusije. Rusija je uvedla v sedemdnevnem tednu osemurni delavnik. Z novim zakonom je prepovedano vsako svojevoljno menjavanje zaposlitve ali selitev iz enega v drugo podjetje. Plače delavcev ostanejo kljub podaljšanemu delovnemu času in spremenjenim razmeram dosedanje. Pospešitev dela gre za tem, da se napno vse sile za povečanje vojne industrije. Rdeča armada, pomorstvo in brodogradnja potrebujejo nujno več tankov, več letal, več topov, več granat, več bencina in lokomotiv. Vse to je potrebno za obrambo Rusije.

Japonski apetit po francoskih in holandskih kolonijah. Prvi, ki so se lotili koj po zlomu Francije njenih kolonij, so bili Japonci. Japonske čete, ki se že nekaj let vojskujejo na Kitajskem, so vdrla v francosko Indokino, ki meji na Kitajsko na jugu. Prodrle so nekaj sto kilometrov v notranjost in niso našle nikjer na resen odpor. Francija ni vzdrževala

la v Indokini nobenih vojnih sil, razen policijskih, ki se Japoncem ne morejo uspešno postaviti v bran. Obstaja resna nevarnost, da bodo Japonci brez posebnih težav zasedli vso Indokino. Zdi se tudi, da delajo Japonci v popolnem sporazumu z Nemčijo in Italijo, ki sta jim prepustili na Daljnem vzhodu proste roke. Dalje stopajo Japonci očitno na plan z zahtevo o popolni neodvisnosti južnovzhodne Azije od evropskih sil. Za Japonce je napočil trenutek, ko lahko uresničijo svoje stare

težnje. Japoncem gre tudi za Holandsko Indijo, katere po padcu Holandije ne sme pasti v roke kaki evropski velesili. Iz pisanja japonskih listov je mogoče razbrati, da se bo Japonska popolnoma priključila osi Rim-Berlin in igrala veliko vlogo tudi v primeru spopada Nemčije z Rusijo. Zedinjene države Severne Amerike stoje zaenkrat tudi še ob strani in še niso zavzele nobenega stališča do najnovejših japonskih osvajalnih korakov v francoski Indokini ter glede Holandske Indije.

Položaj Italije v Afriki

Prve italijanske kolonije v Afriki

Afriški svet je bil že porazdeljen, ko je začela Italija po svoji zemljepisni legi upravičeno obračati oči proti Afriki. Najprej ji je uspelo, da se je usidrala na ozki obmorski obali v Eritreji ob Rdečem morju in v puščavski Somaliji med angleško Kenijo in rtom Guardafui. Nadaljnji vojaški poskus te kolonije razširiti, je propadel, ker je bil italijanski general Baratieri od abesinskega cesarja Menelika premagan.

Šele leta 1912. je italijanska kolonialna misel zopet oživelila ter pritiskala v ospredje. Italija je začela vojno s Turčijo. Ob tej priliki

si je priborila Tripolis in Kirenajko, morsko obalo med francoskim Tunisom in Egiptom. Enkrat priboreno obalo je širila Italija dalje proti jugu v puščavo in je iztrgala arabskim plemenom veliki oazi (zelen otok v puščavi) Mursuk in Kufra. Osvojena pokrajina je segala do 1000 km v notranjost Afrike, meja napram Egiptu je dolga celo 1300 km, obljubljena pa je bila samo morska obala. Vse ostalo je zavzemala Libijska puščava.

Obramba italijanske Libije

Od leta 1913. naprej so Italijani izvršili po teh puščavah ogromno kolonialno delo. Me-

Italijanski prestolonaslednik Umberto nadzira čete v polni bojni opremi. Umberto je poveljnik severnega armadnega zbora

Iz Abesinije pregnani cesar Haile Selassie zopet stopa v ospredje. Upa namreč, da bo zopet zasedel abesinski prestol

Znamenita pariška Sacre-Coeur cerkev na Mont Martru v Parizu. Pred predajo Pariza je bila vedno polna molilcev

Orjaški kip, ki je bil postavljen v francoskem pristanišču Boulogne kot spomin na izkrcanje angleških čet med svetovno vojno

oblek. Posebna določba je končno odredila, da ženske v mestu in njegovi bližnji okolici ne smejo uporabljati voz. Konji so bili tedaj potrebni vojaški in isto tako vsa mogoča vozila, tako da je vsaka vožnja civilistov pomenila trošenje dragocenih vojnih potrebščin. Šele po dvajsetih letih, ko rimski imperialni sili ni pretila nobena nevarnost več, so te zakone razveljavili. Ženske so bile tega seveda vesele.

Najstarejši top. Najstarejši ladijski top na svetu so ujeli nedavno ribiči iz Calaisa ob severni francoski obali v svoje mreže. Dolg je nekaj več nego meter, a ko so ga očistili rje, so opazili, da je bil še nabit. V cevi sta bila amonit in s konopljevinno obložena svinčena

druge niso hoteli. Večkrat že sem jih vprašala, ali naj pišem Tebi, da bi Ti prišla. Pa jim ni po volji. Ni potreba, pravijo, češ da jim gre že na bolje. Zdi se mi, da se bojijo novih prepričkov s Končnikom, če bi se Ti vrnila. Ker sem zdaj toliko s Tvojim očetom, jim večkrat pripovedujem o Tebi, kako hudo Ti je. Dejala sem jim tudi, da Te v testamentu ne smejo pozabiti. Nato so mi rekli, da so testament že spisali in ga ne bodo spreminjali in da niso tako bogati, kakor ljudje mislijo, in da morajo tudi za naslednika skrbeti, da se ne bo na prazno usedel; nekaj malega da so Ti itak tudi še namenili. Tvojega brata Urha se bojijo — tako se meni zdi, Urh — to Ti moram reči — pa je Tebi nasproten.

Tu neki dan pa so kar sami začeli, češ da bi že šele radi zate tudi kaj storili, pa ko jim je roka trda in ne morejo pisati. Svetovala sem jim, naj pokličejo tri zanesljive priče in naj pred njimi povejo svojo voljo. Popoldne je prišel moj ženin doktor Silan nanje gledat. S tem so se zmenili, naglo je odšel in ko se je čez pičlo uro vrnil, so prišli za njim gospod župnik in čez nekaj časa še Špetinov Matija. Kvečjemu pet minut so bili ti trije pri očetu sami v sobi. Ko so prišli od njih, se je Špetinov Matija držal, kakor da je grenko vođo pil, onadva pa se nista ne s pogledom izdala. Da so Ti oče nekaj odmenili, to je gotovo. Prav dosti ne bo — tisoč goldinarjev pa upam, morda tudi dva tisoč... Več Ti

danes ne morem pisati, ker moram zdaj k očetu. Napiši jim nekaj kratkih prisrčnih besed! Ne omenjaj pa prejšnjih razprtij, tudi se ne zahvaljuj in ne izdajaj se, da o tem testamentu kaj veš! Toliko napiši, da jim izpričaš svojo otroško vdanost... In še enkrat: zaradi očetovega zdravja si lahko čisto mirna! Zdaj ni nobene nevarnosti.

Prisrčno Te pozdravlja

Tvoja Trezika.*

*Brezje dne 1. novembra 1890.

Ljuba Trezika!

Ne zameri, da Ti na Tvoje ljubo pismo šele danes odgovarjam! Vest o očetovi bolezni me je hudo zadela. Ker mi medtem nisi pisala, da bi se jim bilo poslabšalo, sem spet nekoliko pomirjena. Včeraj sem očetu pisala; upam, da sem pravo zadela. Tebi se prisrčno zahvalim za vso ljubezen in dobroto. Bolj ko denar, ki so mi ga oče morda zapisali, me veseli Tvoje prijateljstvo. Zaradi sebe se denarja itak ne veselim, ampak kvečjemu zaradi otrok. Upam namreč, da se bom kmalu postavila na svoje noge...

Zdaj poslušaj, zakaj Ti nisem takoj odgovorila! Tudi tu smo marsikaj hudega doživeli. Dne 24. oktobra je

sti Tripolis in Benghasi, ki sta bili pod Turki zapušteni, sta se do danes razvili pod italijansko oblastjo v prav pomembni pristanišči ob afriški severni obali.

Za to afriško znatno izboljšano in kolonizirano posest se je začela Italija bati, ko je postalo v nekaj letih po svetovni vojni razmerje med Italijani in Francozi neprijazno. Po angleških poročilih ima danes Italija v afriški Libiji 200.000 mož.

Vojna v Libiji, bodisi da se Italija brani ali napada, bo povsem drugačna, kakor jo doživljamo v Evropi. V puščavi je najvažnejše vprašanje preskrba z vodo. Voda pomenja za branilca obrambo, za napadalca pa največjo oviro.

Pri napadih na puščavske pokrajine pride samo letalo v poštev. Libija lahko vzdrži vsak sovražni naval, ako obdrži nad njo Italija nadmoč v zraku.

Italija pri obrambi Abesinije

Nekoliko drugače so pa zaenkrat razmere v severnovzhodnem italijanskem kolonialnem

ozemlju. Našim čitateljem je še v živem spominu, kako odločilnega pomena je bilo za Italijo v vojni z Abesinijo, da ji je bil odprt za ladijski promet Sueški prekop. Danes je v tem oziru drugače. Anglija je zaprla Suez in je odrezala Italijo od njenih kolonij: Eritrea, Abesinija in italijanska Somalija. V vojaškem oziru so te italijanske afriške kolonije navezane same nase. Samo italijansko letalstvo ima možnost, da vzdržuje zveze z materno deželo in prinaša pomoč.

Nemčija je v vojni z Norveško dokazala, da je mogoče prepeljati v posebnih prevoznih letalih močno pehoto in lažje topove ter avtomatično orožje v velikem številu po zraku na vojaško važne točke. Isto bi zmogla tudi Italija, kar se tiče Abesinije.

Kakor zatrjujejo Angleži, ima Italija v Abesiniji armada od 50 do 80 tisoč mož.

Ako bi se lotili Angleži napada na Abesinijo, bo šlo za tem, v koliko lahko računa Italija na zvestobo abesinskih plemen, na premoč v zraku in koliko čet lahko pošljejo Angleži iz svojih kolonij proti Abesiniji.

Umrl je narodni trgovec in posestnik. V starosti 62 let je preminul v Mariboru g. Davorin Tombah, bivši trgovec in veleposesnik v št. Vidu pri Ptuj. Bil je iz revne družine. Za njegovo vzgojo je poskrbel že davno umrl g. Jožef Tombah, dekan v Rogatcu in pozneje župnik pri Sv. Petru pod Sv. gorami, ki je bil nadarjenemu fantu atric. Blagopokojni se je posvetil trgovskemu stanu, v katerem je imel srečo in je užival največji ugled po vseh Halozah. Trgovino je imel v št. Vidu pri Ptuj. Pečal se je z nakupovanjem poljskih pridelkov. Bil je edini predvojni slovenski izvoznik krompirja in drugih pridelkov v Egipt ter ostale države. Haložani so ga čislali kot res pravega trgovca, ki je znal ljudem pravo svetovati ter pomagati. Kupil si je veleposest z lepo obdelanimi vinogradi, v katerih je prideloval slovečo kapljico. Že pod Avstrijo je bil znan neustrašen narodnjak, katerega so vzele oblasti ob izbruhu svetovne vojne posebno na muho. Celih sedem mesecev je bil med vojno z drugimi zavednimi Slovenci zaprt v graških ječah. Dolga leta je bil načelnik trgovskega združenja za ptujsko okolico. Pred 12 leti je opustil svojo cvetočo trgovino v št. Vidu, katero je vodil 30 let, in se je preselil v Maribor, kjer je užival odih od mnogo prerane smrti. S Tombahom je izgubil »Slov. gospodar« dopisnika. Kot gospodarski strokovnjak je rajni rad pisal temeljite sestavke gospodarske vsebine. Umrl je brez potomstva. Žaluje za njim brat g. dr. Jože Tombah, sodnik okrožnega sodišča v Mariboru. Vrlenu narodnjaku ter narodnemu buditelju in borcu za slovenske pravice ostani ohranjen časten in hvaležen spomin!

Umrla je Zupanc Marija v Zg. Doliču. Umrla je blaga Zupancova (Arnejeva) mati iz Zgornjega Doliča. Pokojna Zupanc Marija je bila doma iz ugledne Hofove rodbine v Zg. Doliču, ki je dala v telu let že dve sestri-redovnici. Plovdovi njene dobre krščanske vzgoje so se pokazali posebno, ko se je leta 1907. poročila s sedanjim gospodarjem Alojzom. Prva leta zakona so potekala v neskaljeni sreči, saj je ta skromna, globoko verna žena in pridna gospodinja znala priključiti in ohraniti nad hišo božji blagoslov. Ko pa je leta 1914. zajel tudi Zupancovo rodbino temen oblak vojne in je moral gospodar na bojno polje, se je tudi zanjo začela tista križeva pot, ki je terjala od nje eno samo nepretrgano verigo trpljenja in žrtve. Pogumno je čuvala dom, krmarila s šestimi malimi otročki skozi hude čase in čvrsto vodila obsežno gospodarstvo. Dala je življenje enajsterim neboljjenčkom, dva sta pa umrla že v mladosti. Vse ostale otroke je vzgojila v značajne Slovence in pridobitne gospodarje svojega imetja, znala jim je vcepti s svojo mehko tudi srčno dobroto in je uživala od vseh prav do smrti globoko zaupanje. Hčerka Mišelina se je posvetila redovniškemu poklicu, letos je na beograjski univerzi napravila doktorat. Z možem vred sta poskrbela za primerno izobrazbo vseh svojih otrok, vsi razen najmlajšega Franceta, ki obiskuje še meščansko šolo, so že preskrbljeni. Skratka: ljubeča soproga in dobra mati! Da je pa imela srce za uboge, ni treba posebej poudarjati. To priča preko sto varovancev, krstnih in birmskih, ki jim je — po-

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Upokojeni g. župnik Jožef Sigi umrl. Tik pred zlato sv. mašo je umrl 25. junija g. Jožef Sigi, upokojeni župnik, ki je preživel pokoj v župniji Teharje pri Celju. Rodil se je leta 1865. pri Sv. Križu pri Rogoški Slatini. Mašniško posvečenje je prejel leta 1890. Kaplanoval je v Kamnici pri Mariboru. Dolga leta je bil župnik v Trbonjah pri Muti, od koder je šel za župnika v Dramlje pri Celju. Leta 1932. je stopil v pokoj in se je naselil v Teharju pri Celju, kjer bi bil 14. julija obhajal zlato sv. mašo. Rajni je slovel po vsej škofiji kot izborni tenorist, ki je ohranil svoj blagodoneč glas še tudi na starost. V dušnem pastirstvu je bil priljubljen radi svoje srčne dobrote in izredne miroljubnosti. Tudi v pokopu je rad pomagal teharskemu gospodu, kjer koli je mogel. Blagemu gospodu Jožefu bodi Vsemogočni večni plačnik!

Okrajni glavar in znan pisatelj umrl. V škofiji Liki je podlegel v uradni pisarni srčni kapi dne 25. junija tamošnji okrajni glavar g. Matija Malešič. Rajni je bil rodom iz Bele krajine. Po prevaru je bil v službi v Murski Soboti in nekaj let v Mariboru, kjer je bil nekaj časa tajnik na velikem županstvu. Iz Maribora so ga premestili v Ormož, v Banja Luko, od koder

Pri motnjah v prebavi, pri napetosti, vzdigovanju, zgagi, povzročeni po hudi zapeki, je zelo primerno vzeti na večer pol kozarca naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zjutraj na tešče pa isto množino. Prava »Franz-Josefova« voda se izkazuje vedno kot popolnoma zanesljivo sredstvo za čiščenje črev.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

je prišel za okrajnega glavarja v Slov. Konjico. Iz Konjice je bil prestavljen v Logatec in škofjo Loko. Rajni je bil najbolj srečen med štajerci in je tudi poročil Slovenko od severne meje iz znane Krenove hiše na Plaču, s katero je živel v srečnem zakonu. G. Matija je Slovincem dobro znan po svoji izredni pisateljski nadarjenosti. Pisal je iz ljudskega življenja zajeta povesti za Mohorjevo družbo, za Mladiko in Dom in svet. Sam pravi belokranjski kmečki sin je v svojih povestih najrajši slikal kmečko življenje, ki je prepleteno z veseljem in trpljenjem. Tudi »Slov. gospodarja« je rad zalagal z božičnimi črticami, dokler je bival v Mariboru. Po svoji naravi je bil dobričina, a je kljub vsej dobrosrčnosti ter strpljivosti moral iz Slovenije v Banja Luko po službeni potrebi. Mnogo prerano preminul g. Malešič si je postavil med slovenskim narodom najlepši in trajen spomenik s svojimi povestmi, po katerih bodo Slovenci vedno radi segali. Velikemu slovenskemu kmečkemu sinu ostani ohranjen časten ter hvaležen spomin, žalujoči ženi in otročičem ter Krenovi rodbini na Plaču pa naše iskreno sožalje!

Ljudskošolski g. upravitelj umrl. V mariborski bolnišnici je umrl 30. junija v starosti 78 let g. Anton Gradišnik, upokojeni šolski upravitelj. Rajni je bil dolgo let šolski upravitelj v Polju ob Sotli, kjer je vzgojil več rodov učencev, kateri mu bodo ohranili hvaležnost za življenjsko izobrazbo. Po upokojitvi se je preselil v Maribor in užival nekaj let zaslužni pokoj. G. Gradišnik je bil eden tistih vzgojiteljev, katere mu je bila šola vse. Blagopokojnemu ostani ohranjen hvaležen spomin, soprogi in sinu pa naše sožalje!

Ljuba Tilka!

Danes pa bo moje pismo dolgo. Potrpil

Najprej Ti moram sporočiti, da je Tvojemu očetu prav dobro. Zdaj čez dan že sedijo, za silo lahko premaknejo desno nogo in desno roko in celo zapišejo že lahko kaj. Tvoje pismo jih ni le razveselilo, ampak ganilo. Naročili so mi, naj, kadar Ti bom spet pisala, ne pozabim zapisati, da Te lepo pozdravljajo...

Zdaj pa, ljuba Tilka, Ti bom izlila svoje srce. Ti si mi bila vedno edina prijateljica, nikomur drugemu ne morem potožiti, nekemu pa se moram izpovedati, ker mi je tako hudo.

Da Ti takoj povem: z doktorjem Silanom je vse pri kraju, zaroka se je razdrla.

Kako se je zgodilo?

Sama ne vem. Vse se mi zdi kakor hude sanje in je vendar vse resnično. Povedala Ti bom vse po vrsti, kako je prišlo.

Konec oktobra je prišel doktor zopet k Tvojemu očetu. Bil je nenavadno tih in mudilo se mu je. Mimogrede se je tako čudno ozrl na mojo roko, kjer sem nosila njegov prstan. Potem je dejal suho, da je očetu dobro in da ga zdaj ne bo več, če ga ne bomo klicali.

(Dalje sledi)

*Šentanel dne 25. novembra 1890.

umrla gospa Majer. Moj Bog, kako je bilo! Ne moreš si misliti, kako je mož uganjal. Tuli je, lase si je pipal, po tleh se je valjal, vedno smo morali biti za njim, ker se je bilo bati, da si bo kaj hudega storil. Stara gospa se je prej umirila. Lidija se je sicer tudi jokala, ker je druge videla, da se jočejo, pravega pojma pa še nima o nesreči in si le želi, da se jaz z njo igram. Odkar ji je mati umrla, sem jo vzela v svojo sobo in tudi spi pri meni. Stara gospa spi v gospodovi sobi, ker se boji za njega. Meni se ljudje smilijo; tako bogati so in vendar tako nesrečni. Kjer jim morem, jim pomagam. Gospod in njegova tašča sta se tako navadila name, da me pri vsaki reči vprašata za nasvet. Gospa je zetu že večkrat prigovarjala, da bi šli v kako drugo letovišče; gospod pa pravi, da ne gre več iz tega kraja, kjer mu je žena pokopana. Bog ve, kako se bo še to končalo. Jaz bi se od Lidije kar težko ločila. Priti pa bo seveda moralo prej ali slej.

Ona gospa iz Gorice je odpotovala. Obljubila mi je, da pride pred božičem semkaj pome... Če boš špetinovega Matija kaj videla, pozdravi ga in reci mu, da mi je dobro in da upam, da mu bom ob letnem dnevu vrnila z obrestmi vred, kar mi je posodil. Pozdravi tudi Katro in poljubi moja otroka!

Tvoja Tilka.*

krogla. Strokovnjaki menijo, da gre za najstarejši ladijski top in enega najstarejših modelov topov sploh. Ohranili se je razmeroma dobro zato, ker je bila cev zaščitena s čepom iz hrastovine. Ta zamašek je imel po vsej priliki ta namen, da poveča silo strela. Doslej so ta najstarejši model poznali samo po opisu starega francoskega kronista Froissarta.

Vsak 51. zemljan ima že telefon. Medtem ko je znašalo ob začetku stoletja število vseh telefonskih aparatov na svetu komaj dva milijona, ga cenijo danes na 42.6 milijona. V času, ko se je število zemljanov pomnožilo za 36%, je naraslo število telefonov za 2000%, tako da ima teoretično danes že vsak 51. zemljan svoj telefonski aparat.